

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-7820/2023-3
1. септембар 2023. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 01.09.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-1651		23

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о потврђивању Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је др Михаило Јовановић, министар информисања и телекомуникација, а за поверенике одређени су Милан Добријевић, државни секретар у Министарству информисања и телекомуникација и Милан Војводић, шеф Одсека у Министарству информисања и телекомуникација.

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

4100923.006/49

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ПОТВРЂИВАЊУ МЕЂУНАРОДНОГ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О УЧЕШЋУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ПРОГРАМУ ЕВРОПСКЕ
УНИЈЕ ПРОГРАМ ДИГИТАЛНА ЕВРОПА ЗА ПЕРИОД 2021-2027.

Члан 1.

Потврђује се Међународни споразум између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027, потписан у Бриселу, 12. јула 2023. године у оригиналу на српском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027, у оригиналу на српском и енглеском језику гласи:

МЕЂУНАРОДНИ СПОРАЗУМ

између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027.

Европска комисија (у даљем тексту: „Комисија”), у име Европске уније,

са једне стране,

и

Република Србија (у даљем тексту: „Србија”),

са друге стране,

у даљем тексту „Стране”

ИМАЈУЋИ У ВИДУ Оквирни споразум између Европске заједнице и Србије о општим принципима учешћа Србије у програмима Заједнице (у даљем тексту Оквирни споразум)¹, који омогућава Комисији и надлежним органима Србије да Меморандумом о разумевању² утврде посебне одредбе и услове, укључујући и финансијски допринос, у погледу таквог учешћа у програму, између Комисије, која наступа у име Уније, и Србије.

ИМАЈУЋИ У ВИДУ да је програм Европске уније „Дигитална Европа” успостављен Уредбом (ЕУ) 2021/694 Европског парламента и Савета³ (у даљем тексту „Уредба (ЕУ) 2021/694”);

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА посебне одредбе и услови придруживања треба да буду утврђени међународним споразумом између Европске уније и придружене земље;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ опште принципе утврђене у Уредби (ЕУ) 2021/694;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ напоре Европске уније да предводи одговор удруживањем снага са својим међународним партнерима у решавању глобалних изазова у складу са планом деловања за људе, планету и просперитет у Агенди Уједињених нација „Трансформација нашег света: Агенда за одрживи развој 2030.“ ;

¹ Службени лист Л 192, 22.7.2005, страна 29

² Овај међународни споразум представља и има иста правна дејства као Меморандум о разумевању наведен у оквиру Оквирног споразума о одредбама и условима за учешће у програмима Заједнице.

³ Уредба (ЕУ) 2021/694 Европског парламента и Савета од 29. априла 2021. о успостављању програма Дигитална Европа и стављању ван снаге Одлуке (ЕУ) 2015/2240 (Текст од значаја за Европски економски простор) (Службени лист Л 166, 11.5.2021, стр. 1–34)

ИСТИЧУЋИ да дигитална трансформација наше привреде и друштва нуди огромне могућности за раст и радна места, да може да допринесе зеленој транзицији и нашој глобалној конкурентности, и да може да унапреди креативну и културну разноликост;

НАГЛАШАВАЈУЋИ потребу за праведном дигиталном транзицијом усредсређеном на човека у погледу развоја нових дигиталних технологија у привреди и друштву, уз настојање јачања своје јавне подршке;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ суштинску омогућавајућу улогу, за двоструке транзиције и дигитално руководство Уније, дигиталних инфраструктура у областима рачунарства високих перформанси; вештачке интелигенције, Cloud-Edge рачунарства и простора података; и сајбер безбедности;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ потребу за развојем напредних дигиталних вештина за рад и оптимално коришћење будућих дигиталних капацитета, као и за предвођењем дигиталне трансформације предузећа и јавних услуга у свим секторима привреде;

ИСТИЧУЋИ централну улогу у имплементацији Програма Дигитална Европа која се приписује мрежи европских чворишта за дигиталне иновације, која ће деловати као модератори (фацилитатори) за спајање индустрија, предузећа и јавних управа којима су потребна нова технолошка решења, са предузећима, посебно старт-аповима и малим и средњим предузећима која имају дигитална решења спремна за тржиште у државама чланицама и партнерским земљама учесницама;

ПРИЗНАЈУЋИ да таква развојна кретања захтевају рад са међународним партнерима Уније у највећој транспарентности заснованој на заједничким циљевима и вредностима, уз истовремену заштиту безбедносних интереса Уније;

НАСТОЈЕЋИ да се успостави узајамно повољна сарадња у циљу јачања и подршке развоја поузданих и сигурних дигиталних капацитета у Унији у области рачунарства високих перформанси; вештачке интелигенције, Cloud-Edge рачунарства и простора података; сајбер безбедности; напредних дигиталних вештина; и развоју и најбољој употреби дигиталних капацитета и интероперабилности, и у циљу олакшавања прихватања, као и примене и приступачности дигиталних решења са Странама;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ да реципрочно учешће у међусобним програмима за дигитална распоређивања (имплементацију) треба да обезбеди обострану корист Странама, истовремено обезбеђујући висок ниво заштите основних права (укључујући и заштиту података и дигиталних права), као и етичких стандарда, и истовремено признајући да Стране задржавају своје право да ограниче или услове учешће у одређеним акцијама на основу оправданих безбедносних разлога;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ значај обезбеђивања повећане отпорности дигиталних ланаца снабдевања и пружања глобалних решења за Стране;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР заједничке циљеве, вредности и снажне везе Страна у области дигиталних технологија, и препознајући заједничку жељу Страна да даље развијају, јачају, стимулишу и проширују своје односе и сарадњу у њима;

ДОГОВОРИЛЕ СУ СЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

Члан 1

Делокруг удруживања

1. Србија ће учествовати као придружена држава и допринеће специфичним циљевима: 1 (Рачунарство високих перформанси), 2 (Вештачка интелигенција), 4 (Напредне дигиталне вештине) и 5 (Развој/примена и најбоља употреба дигиталних капацитета и интероперабилности) програма Дигитална Европа из члана 3. Уредбе (ЕУ) 2021/694, у својој најновијој ажурираној верзији.

Члан 2

Одребе и услови учешћа у Програму Дигитална Европа

1. Србија ће учествовати у Програму Дигитална Европа у складу са условима утврђеним Оквирним споразумом између Европске заједнице и Републике Србије о општим принципима учешћа Србије у програмима Заједнице, и под одредбама и условима утврђеним овим Споразумом, правним актом из члана 1. овог Споразума, као и свим другим правилима која се односе на спровођење Програма Дигитална Европа, у својој најновијој ажурираној верзији.
2. Осим ако није другачије наведено у одредбама и условима наведеним у ставу 1. овог члана, укључујући и примену члана 12(6) Уредбе (ЕУ) 2021/694, правна лица основана у Србији могу учествовати у активностима Програма Дигитална Европа под условима једнаким онима који важе за правна лица основана у Европској унији, укључујући поштовање рестриктивних мера Европске уније⁴.
3. Пре него што донесе одлуку о томе да ли правна лица основана у Србији имају право да учествују у активности везаној за безбедност Европске уније у складу са чланом 12(6) Уредбе (ЕУ) 2021/694, Комисија може да захтева одређене информације или гаранције, као што су:
 - а) информације да ли је правним лицима основаним у Европској унији дат или ће бити одобрен реципрочан приступ постојећим и планираним програмима, пројектима, акцијама или активностима Србије који су еквивалентни предметној активности Дигитална Европа,

⁴ Рестриктивне мере ЕУ се доносе у складу са Уговором о Европској унији или Уговором о функционисању Европске уније.

б) информације да ли Србија има успостављен национални механизам за скрининг улагања, као и гаранције да ће органи власти Србије извештавати и консултовати Комисију о свим могућим случајевима у којима су применом таквог механизма сазнали за планирано страно улагање у правног субјекта из Србије или његово преузимање од стране субјекта основаног или контролисаног изван Србије, које је добило средства Дигиталне Европе у активностима које се односе на безбедност Европске уније, под условом да Комисија достави Србији списак релевантних правних субјеката основаних у Србији након потписивања уговора о додели бесповратних средстава са овим субјектима, и

ц) гаранција да ниједан од резултата, технологија, услуга и производа развијених у оквиру предметних активности од стране субјеката основаних у Србији неће бити предмет ограничења њиховог извоза у државе чланице ЕУ током трајања активности и четири године након њеног завршетка. Србија ће делити ажурирану листу субјеката који подлежу националним ограничења извоза на годишњем нивоу, током трајања активности и четири године након њеног завршетка.

4. Тамо где услови позива ограничавају учешће у активности због безбедности Уније у складу са чланом 12(6) Уредбе (ЕУ) 2021/694, Комисија може затражити специфичне информације или гаранције од Србије у циљу процене адекватности датих гаранција које пружају релевантни субјекти, да њихово учешће у активности неће негативно утицати на безбедност Уније.
5. Тамо где Европска унија спроводи Програм Дигитална Европа кроз примену чланова 185 и 187 Уговора о функционисању Европске уније, Србија и правни субјекти Србије могу учествовати у правним структурама насталим на основу тих одредби, у складу са правним актима Европске уније који су били или ће бити усвојени за успостављање тих правних структура.
6. Србија ће предузети све неопходне мере, како би обезбедила да роба и услуге, купљене у Србији или увезене у Србију, које се делимично или у потпуности финансирају у складу са уговорима о додели бесповратних средстава и/или уговорима закљученим за спровођење активности у складу са овим Споразумом, буду ослобођене царина, увозних дажбина и других фискалних такси, укључујући ПДВ, које(и) се примењују у Србији.
7. Представници Србије имају право да учествују као посматрачи у одбору из члана 31. Уредбе (ЕУ) 2021/694, без права гласа, а у вези са питањима која се тичу Србије. Они неће имати право да учествују у активностима у оквиру специфичних циљева (СЦ) са којима нису повезани.
8. Путне трошкове и трошкове издржавања настале од стране представника и стручњака из Србије у циљу учествовања као посматрача у раду одбора из члана 31 Уредбе 2021/694, или на другим састанцима у вези са спровођењем Програма Дигитална Европа, надокнађује Европска унија по истој основи као и у складу са процедурама које су на снази за представнике држава чланица Европске уније.

Члан 3

Финансијски допринос

1. Учешће Србије или правних субјеката Србије у Програму Дигитална Европа подлеже томе да Србија финансијски доприноси Програму и повезаним трошковима управљања, извршења и оперативним трошковима у оквиру општег буџета Европске уније (у даљем тексту „буџет Уније”).
2. Финансијски допринос представља збир:
 - а) оперативног доприноса; и
 - б) накнаде за учешће.
3. Финансијски допринос је у облику годишње уплате у једној рати и доспеће је најкасније у јулу.
4. Оперативни допринос покрива оперативне трошкове и издатке за подршку Програма и представља додатак апропријацијама за обавезе и за плаћања за износе који су унети у буџет Уније који буде коначно усвојен за Програм Дигитална Европа.
5. Оперативни допринос заснива се на кључу за плаћање доприноса који је дефинисан као однос бруто домаћег производа (БДП) Србије по тржишним ценама према БДП-у Европске уније по тржишним ценама. БДП по тржишним ценама који ће бити примењени одређују посебне службе Комисије на основу најновијих статистичких података доступних за прорачун буџета у години која претходи години у којој доспева годишња уплата.

Прилагођавања/корекције овог кључа доприноса су наведена у Прилогу I.
6. Оперативни допринос израчунава се применом кључа за плаћање доприноса, усклађеног према почетним апропријацијама за обавезе унетим у буџет Уније који је коначно усвојен за важећу годину за финансирање Програма Дигитална Европа.
7. Накнада за учешће износиће 4% годишњег оперативног доприноса израчунатог у складу са ставовима 5. и 6. овог члана и постепено ће се уводити како је наведено у Прилогу I. Накнада за учешће не подлеже ретроактивном прилагођавању или корекцијама.
8. Европска унија ће Србији пружити информације у вези са њеним финансијским учешћем које су садржане у подацима о буџету, рачуноводству, учинку и евалуацији које се достављају буџетским органима Европске уније и органима за извршење буџета у вези са Програмом Дигитална Европа. Те информације достављају се имајући у обзир правила Европске уније и Србије о поверљивости и заштити података, и не доводећи у питање информације које Србија има право да добије у оквиру Прилога III.
9. Сви доприноси Србије или уплате из Европске уније, као и обрачун износа који

доспевају или ће бити примљени, биће изражени у еврима.

Члан 4

Реципроцитет

1. Правни субјекти основани у Европској унији могу да учествују у програмима, пројектима и активностима Србије еквивалентним Програму Дигитална Европа, у складу са законодавством Србије.
2. Отворени списак еквивалентних програма, пројеката и активности Србије дат је у Прилогу II.
3. Финансирање правних субјеката основаних у Европској унији од стране Србије подлеже законима Србије који регулишу рад распоређивања програма, пројеката и активности. Тамо где финансирање није обезбеђено, правна лица основана у Европској унији могу да учествују сопственим средствима.

Члан 5

Праћење/мониторинг, евалуација и извештавање

1. Не доводећи у питање одговорности Комисије, Европске канцеларије за борбу против превара (ОЛАФ) и Ревизорског суда Европске уније у вези са праћењем и евалуацијом Програма Дигитална Европа, учешће Србије у том Програму биће континуирано праћено на партнерској основи која укључује Комисију и Србију.
2. Правила која се односе на добро финансијско управљање, укључујући финансијску контролу, повраћај средстава и друге мере против превара у вези са финансирањем Европске уније у оквиру овог Споразума, утврђена су у Прилогу III.

Члан 6

Завршне одредбе

1. Овај Споразум ступа на снагу на дан када су Стране обавестиле једна другу о завршетку својих интерних процедура неопходних за ступање на снагу Споразума.
2. Овај Споразум почиње да се примењује од 1. јануара 2023. године. Остаће на снази све док је то неопходно за окончање свих пројеката, радњи и активности које се финансирају из Програма Дигитална Европа, као и свих радњи неопходних за заштиту финансијских интереса Европске уније и свих финансијских обавеза које произлазе из примене овог Споразума између Страна, које треба да буду испуњене.

3. Европска унија и Србија могу привремено да примењују овај Споразум у складу са својим интерним процедурама и законодавством. Привремена примена почиње на дан када су Стране обавестиле једна другу о завршетку својих интерних процедура неопходних за ту намену.
4. Уколико Србија обавести Комисију која поступа у име Европске уније да неће завршити своје интерне процедуре неопходне за ступање на снагу овог Споразума, овај Споразум престаје да се привремено примењује на дан када Комисија прими ово обавештење, који ће представљати датум престанка важења овог Споразума.
5. Европска унија може суспендовати примену овог Споразума у случају неплаћања финансијског или оперативног доприноса који доспева од стране Србије у складу са ставом 3. тачке II Прилога I.

Европска комисија ће обавестити Србију о суспензији примене овог Споразума званичним писмом обавештења које ће ступити на снагу 15 дана након што Србија прими ово обавештење.

У случају да се примена овог Споразума суспендује, правни субјекти основани у Србији неће имати право да учествују у поступцима доделе који још нису завршени када суспензија ступи на снагу. Поступак доделе ће се сматрати завршеним када су као резултат тог поступка преузете правне обавезе.

Суспензија не утиче на правне обавезе преузете са правним субјектима основаним у Србији пре ступања на снагу суспензије. Овај Споразум ће наставити да се примењује на такве правне обавезе.

Европска унија ће без одлагања обавестити Србију када Европска унија прими цео износ доспелог финансијског доприноса. Суспензија ће бити укинута са тренутним дејством након упућивања овог обавештења.

Од дана укидања суспензије, правни субјекти Србије ће поново бити квалификовани у поступцима доделе који су покренути после овог датума и у поступцима доделе који су покренути пре овог датума, за које нису истекли рокови за подношење пријава.

6. Свака Страна може да раскине овај Споразум у било ком тренутку, писаним обавештењем о намери да га раскине. Раскид ступа на снагу три календарска месеца од датума када писано обавештење стигне до примаоца. Датум када раскид ступа на снагу представљаће датум раскида у смислу важења за потребе овог Споразума.
7. Када овај Споразум престане да се привремено примењује у складу са ставом 4. овог члана или буде раскинут у складу са ставом 6. овог члана, Стране су сагласне да:

(а) пројекти, радње и правне обавезе које су преузете у вези са њима током привремене примене и/или након ступања на снагу овог Споразума, а пре него што овај Споразум

престане да важи или буде раскинут, биће настављене до њиховог завршетка под условима прописаним у овом Споразуму;

(б) годишњи финансијски допринос за годину Н током које овај Споразум престаје да се примењује привремено или је раскинут, биће плаћен у потпуности у складу са чланом 3.

Стране ће заједничким пристанком решити све друге последице раскида или престанка привремене примене овог Споразума.

8. Овај Споразум се може изменити само у писаној форми уз сагласност обе Стране. Ступање на снагу измена и допуна ће се одвијати по истој процедури која се примењује за ступање на снагу овог Споразума.

9. Прилози овог Споразума су његов саставни део.

Овај Споразум сачињен је у два оригинална примерка на енглеском и српском језику, при чему је сваки текст подједнако веродостојан. У случају одступања у тумачењу, текст на енглеском језику има предност.

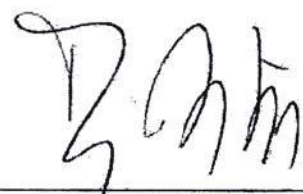
Сачињено у Београду, овог 12. дана јула у години 2023.

ЗА РЕПУБЛИКУ

СРБИЈУ ЗА ЕВРОПСКУ УНИЈУ

Михаило ЈОВАНОВИЋ
Министар информисања и
телекомуникација

Thierry BRETON
Комесар за унутрашње тржиште

ПРИЛОГ I: Правила која уређују финансијски допринос Србије Програму Дигитална Европа (2021-2027)

ПРИЛОГ II: Отворени списак еквивалентних програма, пројеката, радњи и активности Србије

ПРИЛОГ III: Добро финансијско управљање

ПРИЛОГ I

Правила која уређују финансијски допринос Србије Програму Дигитална Европа (2021.-2027.)

I. Обрачун финансијског доприноса Србије

1. Финансијски допринос Србије Програму Дигитална Европа утврђује се на годишњем нивоу сразмерно износу који је сваке године доступан у буџету Уније за издвајања за обавезе потребне за управљање, извршење и функционисање Програма Дигитална Европа.
2. Накнада за учешће из члана 3(7) овог Споразума уводиће се постепено на следећи начин:
 - 2023: 1.5%;
 - 2024: 2 %;
 - 2025: 2,5 %;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. У складу са чланом 3(5) овог Споразума, почетни оперативни допринос који Србија треба да плати за учешће у Програму Дигитална Европа биће израчунат за одговарајуће финансијске године применом усклађеног кључа за плаћање доприноса.

Усклађивање кључа за плаћање доприноса врши се на следећи начин:

Усклађен кључ за плаћање доприноса = Кључ за плаћање доприноса × Коефицијент
Коефицијент који се користи за израчунавање усклађеног кључа за плаћање доприноса износи 0, 5.

II. Уплата финансијског доприноса Србије и уплата извршених корекција оперативног доприноса Србије

1. Комисија ће Србији, у најкраћем могућем року, а најкасније приликом објављивања првог позива за доделу средстава у финансијској години, доставити следеће податке:

- а. износе (апропријације) одобрених обавеза у буџету Уније који су коначно усвојени за предметну годину за буџетске линије које се односе на учешће Србије у Програму Дигитална Европа;
- б. износ накнаде за учешће из члана 3(7) овог Споразума;

На основу свог Нацрта буџета, Комисија ће дати пројекцију података за наредну годину према тачкама (а) и (б) што је пре могуће, а најкасније до 1. септембра финансијске године.

- 2. Комисија ће најкасније у мају сваке финансијске године упутити позив Србији за уплату средстава која одговарају њеном доприносу према овом Споразуму.

Позивом за средства предвиђена је уплата доприноса Србије најкасније 60 дана од дана објављивања позива за средства.

- 3. Србија ће платити свој финансијски допринос по овом Споразуму у складу са тачком (II) овог Прилога. У случају изостанка плаћања од стране Србије до датума доспећа, Комисија ће послати званично писмо опомене.

Свако кашњење у плаћању финансијског доприноса доводи до плаћања затезне камате од стране Србије на преостали износ од дана доспећа.

Каматна стопа за потраживања која нису плаћена на дан доспећа биће стопа коју примењује Европска централна банка на своје главне операције рефинансирања, како је објављено у серији Ц Службеног листа Европске уније, која је на снази првог календарског дана у месецу датума доспећа, увећан за три и по процентна поена.

У случају да је кашњење у уплати доприноса такво да може значајно да угрози спровођење и управљање Програмом Дигитална Европа, учешће Србије у Програму Дигитална Европа ће обуставити Комисија након изостанка уплате 20 радних дана након званичног писма опомене, не доводећи у питање обавезе Уније према већ закљученим споразумима о грантовима и/или уговорима који су већ закључени и односе се на спровођење индиректних активности за које је Србија изабрана.

ПРИЛОГ II

Списак еквивалентних програма, пројеката, радњи и активности Србије

Следећи отворени списак сматраће се програмима, пројектима, радњама и активностима Србије еквивалентним Програму Дигитална Европа:

- Јавни позиви за доделу средстава за програме од јавног интереса у области информационог друштва (које реализују невладине организације) (Министарство информисања и телекомуникација);
- Програм за развој пројеката у области вештачке интелигенције (Фонд за науку Републике Србије);
- Програм ПРИЗМА (Фонд за науку Републике Србије);
- ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ИТ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ И НЕЗАПОСЛЕНЕ (Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање);
- Програм Катапулт - Програм убрзања намењен стартапима (Фонд за иновациону делатност Републике Србије);
- Програм трансфера технологије (ТТ Програм) / (Фонд за иновациону делатност Републике Србије);
- Програм суфинансирања иновација (Програм matching grants) за предузећа која траже значајна финансијска средства за комерцијализацију истраживања и развоја. (Фонд за иновациону делатност Републике Србије).

ПРИЛОГ III

Добро финансијско управљање

Одељак 1. Заштита финансијских интереса и повраћај средстава

Члан 1

Контроле и ревизије

1. Европска унија има право да спроводи, у складу са важећим актима једне или више институција или тела Уније и како је предвиђено у релевантним споразумима и/или уговорима, техничке, научне, финансијске или друге врсте контрола и ревизије просторија било ког физичког лица са пребивалиштем или било ког правног лица основаног у Србији а које прима средства Европске уније, као и било које треће лице укључено у реализацију средстава Уније, са пребивалиштем или седиштем у Србији. Такве контроле и ревизије могу вршити представници институција и тела Европске уније, посебно Европске комисије и Европског ревизорског суда, или друга лица за то овлашћена од стране Европске комисије.
2. Представници институција и тела Европске уније, посебно Европске комисије и Европског ревизорског суда, и друга лица овлашћена од стране Европске комисије, треба да имају одговарајући приступ локацијама, радовима и документима (како у електронском облику, тако и у штампаној верзији), као и свим информацијама потребним за спровођење таквих ревизија, укључујући право на добијање физичке/електронске копије и извода из било ког документа или садржаја на било ком медијуму за податаке који поседује физичко или правно лице који су предмет ревизије, или треће лице које је предмет ревизије.
3. Србија неће спречавати нити на било који други начин ометати право уласка у Србију и приступ просторијама представника и других лица из става 2. по основу вршења њихових дужности из овог члана.
4. Контроле и ревизије могу се извршити и након суспензије примене овог Споразума у складу са чланом 6 (5), престанка привремене примене или његовог раскида, под условима утврђеним у важећим актима једне или више институција или тела Европске уније и како је предвиђено у релевантним споразумима и/или уговорима у вези са било којом законском обавезом за извршење буџета Европске уније коју је преузела Европска унија пре датума ступања на снагу суспензије примене овог Споразума у складу са чланом 6(5), престанка привремене примене или раскида овог Споразума.

Члан 2
Борба против неправилности, превара и других кривичних дела
која утичу на финансијске интересе Уније

1. Европска комисија и Европска канцеларија за борбу против превара (European Anti-Fraud Office / ОЛАФ) овлашћени су да спроводе административне истраге, укључујући провере и инспекције на лицу места, на територији Србије. Ове истраге ће се спроводити у складу са одредбама и условима утврђеним важећим актима једне или више институција Уније.
2. Надлежни органи Србије ће у разумном року обавестити Европску комисију или ОЛАФ о свакој чињеници или сумњи коју су приметили у вези са неправилношћу, преваром или другом незаконитом активношћу које утичу на финансијске интересе Уније.
3. Провере и инспекције на лицу места могу се вршити у просторијама било ког физичког лица са пребивалиштем или правног лица основаног у Србији а које прима средства Уније, као и било које треће стране која је укључена у реализацију средстава Уније, а има пребивалиште или седиште у Србији.
4. Провере и инспекције на лицу места припремају и спроводе Европска комисија или ОЛАФ у блиској сарадњи са надлежним органом Србије који је одредила Влада Србије. Именовани орган ће у разумном року бити обавештен унапред о предмету, сврси и правном основу провера и инспекција, како би могао да пружи помоћ. У том смислу, службена лица надлежних органа Србије могу да учествују у проверама и инспекцијама на лицу места.
5. На захтев власти Србије, провере и инспекције на лицу места могу се обављати заједно са Европском комисијом или ОЛАФ-ом.
6. Представници Комисије и службеници ОЛАФ-а имаће приступ свим информацијама и документацији, укључујући рачунарске податке, о предметним операцијама, које(и) су потребне(и) за правилно обављање провера и инспекција на лицу места. Они ће моћи, посебно, да копирају релевантне документе.
7. Тамо где се лице, субјект или треће лице опире провери или инспекцији на лицу места, власти Србије, поступајући у складу са националним правилима и прописима, помажу Европској комисији или ОЛАФ-у, како би им омогућиле да испуне своју дужност у вршењу провере или инспекције на лицу места. Ова помоћ укључује предузимање одговарајућих мера предострожности у складу са националним законом, посебно у циљу заштите доказа.

8. Европска комисија или ОЛАФ ће обавестити власти Србије о резултатима таквих провера и инспекција. Конкретно, Европска комисија или ОЛАФ ће у најкраћем могућем року пријавити надлежном органу Србије сваку чињеницу или сумњу у вези са неправилношћу коју су приметили у току провере или инспекције на лицу места.

9. Не доводећи у питање примену кривичног права Србије, Европска комисија може изрећи административне мере и казне правним или физичким лицима Србије која учествују у спровођењу програма или активности, у складу са законодавством Европске уније.

10. За потребе правилног спровођења овог члана, Европска комисија или ОЛАФ и надлежни органи Србије редовно ће размењивати информације и, на захтев једне од Страна овог Споразума, међусобно се консултовати.

11. Да би олакшала ефикасну сарадњу и размену информација са ОЛАФ-ом, Србија ће одредити контакт тачку.

12. Информације које се размењују између Европске комисије или ОЛАФ-а и надлежних органа Србије одвијаће се уз дужно поштовање захтева поверљивости. Лични подаци укључени у размену информација биће заштићени у складу са важећим правилима.

13. Органи Србије дужни су да сарађују са Европским јавним тужилаштвом како би му омогућили да испуни своју дужност истраге, кривичног гоњења и учешћа у кривичном поступку пред судским органима према учиниоцима и саучесницима у кривичним делима која утичу на финансијске интересе Европске уније, у складу са важећим законодавством.

Члан 3

Повраћај средстава и извршење

1. Одлуке које је усвојила Европска комисија и којима се намеће новчана обавеза правним или физичким лицима која нису Државе, у вези са било којим потраживањима која произилазе из Програма Дигитална Европа, биће спроведене у Србији. Решењу се прилаже и налог за извршење, без икакве друге формалности осим провере аутентичности решења од стране државног органа који је за ову сврху одредила Влада Србије. Влада Србије ће обавестити Комисију и Суд правде Европске уније о свом именованом државном органу. У складу са чланом 4. овог Прилога, Европска комисија има право да такве извршне одлуке саопшти директно лицима са пребивалиштем и правним лицима са седиштем у Србији. Извршење (спровођење закона) ће се одвијати у складу са законима и процедурама Србије.

2. Пресуде и наредбе Суда правде Европске уније које су донете применом арбитражне клаузуле садржане у уговору или споразуму у вези са програмима, активностима, радњама

или пројектима Уније, спроводиће се у Србији на исти начин као и одлуке Европске комисије из става 1.

3. Суд правде Европске уније има надлежност да преиспита законитост одлуке Комисије из става 1. и да обустави њено спровођење. Међутим, судови Србије биће надлежни за одлучивање по жалбама на извршење које се спроводи нерегуларно.

Члан 4

Комуникација и размена информација

Институције и тела Европске уније која су укључена у спровођење Програма Дигитална Европа, или у контролу над тим програмом, имају право да комуницирају директно, укључујући и путем система електронске размене, са сваким физичким лицем са пребивалиштем или правним лицем са седиштем у Србији које прима средства Уније, као и са било којим трећим лицем укљученим у спровођење фондова Уније, са пребивалиштем односно седиштем у Србији. Таква лица, субјекти и стране могу директно доставити институцијама и телима Европске уније све релевантне информације и документацију коју су обавезни да доставе у складу са законодавством Европске уније које се примењује на програм Уније, а у вези са уговорима или споразумима закључених ради спровођења тог програма.

INTERNATIONAL AGREEMENT

**between the European Union, of the one part, and the Republic of Serbia, of the other part,
on the participation of the Republic of Serbia in the Union Programme Digital Europe
(2021-2027)**

The European Commission (hereinafter referred to as 'the Commission'), on behalf of the European Union,

of the one part,

and

the Republic of Serbia (hereinafter referred to as 'Serbia'),

of the other part,

hereinafter referred to as 'the Parties'

WHEREAS the Framework Agreement between the European Community and Serbia on the General Principles for the participation of Serbia in Community Programmes (hereinafter the Framework Agreement¹), stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of Serbia in each programme, in particular the financial contribution payable, will be determined by agreement, in the form of a Memorandum of Understanding², between the Commission, acting on behalf of the Union, and Serbia. WHEREAS the European Union Programme Digital Europe was established by Regulation (EU) 2021/694 of the European Parliament and of the Council³ (hereinafter referred to as 'Regulation (EU) 2021/694');

WHEREAS the specific terms and conditions of the association should be determined by an international agreement between the European Union and the associated country;

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/694;

CONSIDERING the European Union's efforts to lead the response by joining forces with its international partners to address global challenges in line with the plan of action for people, planet and prosperity in the United Nations Agenda 'Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development', and

¹ OJ L 192, 22.7.2005, p. 29.

² This International Agreement constitutes and has the same legal effects as a Memorandum of Understanding stated under the Framework Agreement on terms and conditions on participation in Community programmes.

³ Regulation (EU) 2021/694 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 establishing the Digital Europe Programme and repealing Decision (EU) 2015/2240 (Text with EEA relevance) (OJ L 166, 11.5.2021, p. 1–34)

EMPHASISING that the digital transformation of our economy and society offers immense opportunities for growth and jobs, can contribute to the green transition and our global competitiveness, and can enhance creative and cultural diversity;

EMPHASISING the need for a fair and human-centred digital transition regarding the deployment of new digital technologies in the economy and society, seeking to strengthen its public support.

RECOGNISING the essential enabling role, for the twin transitions and Union's digital leadership, of digital infrastructures in the areas of High Performance Computing; Artificial Intelligence, Cloud-Edge computing and Data spaces; and Cybersecurity;

RECOGNISING the need to develop advanced digital skills to operate and optimally use the future digital capacities, as well as to lead the digital transformation of businesses and public services in all sectors of the economy;

EMPHASISING the central role in the implementation of the Digital Europe Programme attributed to the network of European Digital Innovation Hubs, that will act as facilitators to bring together industries, businesses and public administrations which are in need of new technological solutions, with businesses, in particular start-ups and SMEs, that have market-ready digital solutions in Member States and participating partner countries;

ACKNOWLEDGING that such transformative developments require working with the Union's international partners in utmost transparency based on common goals and values while protecting Union's security interests;

SEEKING to establish mutually advantageous cooperation in order to strengthen and support the deployment of trustworthy and secure digital capacities in the Union in High Performance Computing; Artificial Intelligence, Cloud-Edge computing and Data Spaces; Cybersecurity; Advanced Digital Skills; and Deployment and Best Use of Digital Capacities and Interoperability, and facilitating the uptake as well as deployment and accessibility of digital solutions with the Parties;

RECOGNISING that reciprocal participation in each other's programmes for digital deployments should provide mutual benefits to the Parties while ensuring a high level of protection of fundamental rights (including data protection and digital rights), as well as ethical standards and while acknowledging that the Parties reserve their right to limit or condition participation in certain actions on the basis of duly justified security reasons;

RECOGNISING the importance of securing increased resilience of digital supply chains and delivering global solutions for the Parties;

CONSIDERING the common goals, values and strong links of the Parties in the field of digital technologies, and recognising the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation therein;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the association

1. Serbia shall participate as an associated country in and contribute to Specific Objectives (SO) 1 (High Performance Computing (HPC)), 2 (Artificial Intelligence), 4 (Advanced Digital Skills) and 5 (Deployment and Best Use of Digital Capacities and Interoperability) of the Digital Europe Programme referred to in Article 3 of Regulation (EU) 2021/694, in its most up to date version.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Digital Europe Programme

1. Serbia shall participate in the Digital Europe Programme in accordance with the conditions laid down in the Framework Agreement and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal act referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of the Digital Europe Programme, in their most up to date versions.
2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, including in implementation of Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, legal entities established in Serbia may participate in actions of the Digital Europe Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union, including respect for the European Union restrictive measures⁴.
3. Before deciding on whether legal entities established in Serbia are eligible to participate in an action related to European Union's security under Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, the Commission may request specific information or assurances, such as:
 - a) information whether reciprocal access has been or will be granted to legal entities established in the European Union to existing and planned programmes, projects, actions or activities of Serbia equivalent to the Digital Europe action concerned,
 - b) information whether Serbia has in place a national investment screening mechanism. And assurances that authorities of Serbia will report on and consult the Commission on any possible cases where, in application of such a mechanism, they have become aware of planned foreign investment/takeover by an entity established or controlled from outside Serbia of a Serbian legal entity, which has received Digital Europe funding in actions

⁴ The EU restrictive measures are adopted pursuant to the Treaty on the European Union or the Treaty on the Functioning of the European Union.

related to European Union's security provided that the Commission supplies Serbia with the list of the relevant legal entities established in Serbia following the signature of grant agreements with these entities, and

- c) assurances that none of the results, technologies, services, and products developed under the concerned actions by entities established in Serbia shall be subject to restrictions on their export to EU Member States during the action and for four years after the end of the action. Serbia will share an up-to-date list of subjects of national export restrictions on annual basis, during the action and for four years after the end of the action.
4. Where the call conditions restricts participation in an action due to considerations related to Union's security under Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, the Commission may request specific information or assurance to Serbia in order to assess the adequacy of the guarantees provided by the relevant entities that their participation to the action would not negatively impact the Union's security.
5. Where the European Union implements the Digital Europe Programme through the application of Articles 185 and 187 of the Treaty on the Functioning of the European Union, Serbia and Serbian legal entities may participate in the legal structures created under those provisions, in conformity with the European Union legal acts that have been or will be adopted for the establishment of those legal structures.
6. Serbia shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in Serbia or imported into Serbia, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realisation of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in Serbia.
7. Representatives of Serbia shall have the right to participate as observers in the committee referred to in Article 31 of Regulation (EU) 2021/694, without voting rights and for points which concern Serbia. They will not have the right to participate in activities under Specific Objectives (SO) they are not associated to.
8. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of *Serbia* for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 31 of Regulation 2021/694, or in other meetings related to the implementation of the Digital Europe Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.

Article 3

Financial contribution

1. Participation of Serbia or Serbian legal entities in the Digital Europe Programme shall be subject to Serbia contributing financially to the Programme and the related management, execution and operation costs under the general budget of the European Union (hereinafter

referred to as the 'Union budget').

2. The financial contribution shall take the form of the sum of:
 - a) an operational contribution; and
 - b) a participation fee.
3. The financial contribution shall take the form of an annual payment made in one instalment and shall be due at the latest in July.
4. The operational contribution shall cover operational and support expenditure of the Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the Digital Europe Programme.
5. The initial operational contribution shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of Serbia at market prices to the GDP of the European Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due.

Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.

6. The initial operational contribution shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the commitment appropriations entered in the Union budget definitively adopted for the applicable year for financing the Digital Europe Programme,
7. The participation fee shall be 4% of the annual initial operational contribution as calculated in accordance with paragraph 5 and 6 of this Article and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.
8. The European Union shall provide Serbia with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the European Union budgetary and discharge authorities concerning the Digital Europe Programme. That information shall be provided having due regard to the European Union's and Serbia's confidentiality and data protection rules and shall be without prejudice to the information which Serbia is entitled to receive under Annex III.
9. All contributions of Serbia or payments from the European Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4 **Reciprocity**

1. Legal entities established in the European Union may participate in programmes, projects, and activities of Serbia equivalent to the Digital Europe Programme, in accordance with Serbian legislation.
2. The non-exhaustive list of the equivalent programmes, projects and activities of Serbia is provided in Annex II.
3. Funding of legal entities established in the European Union by Serbia shall be subject to Serbia's legislation governing the operation of deployment programmes, projects and activities. Where funding is not provided, legal entities established in the European Union may participate with their own means.

Article 5

Monitoring, Evaluation and Reporting

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Digital Europe Programme, the participation of Serbia in that Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and Serbia.
2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to European Union funding under this Agreement are laid down in Annex III.

Article 6

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
2. This Agreement shall apply from 1 January 2023. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects, actions and activities financed from the Digital Europe Programme, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.
3. The European Union and Serbia may apply this Agreement provisionally in accordance with their respective internal procedures and legislation. The provisional application shall begin on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
4. Should Serbia notify the Commission acting on behalf of the European Union that it will not

complete its internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, this Agreement shall cease to apply provisionally on the date of receipt of this notification by the Commission, which shall constitute the cessation date for the purposes of this Agreement.

5. The application of this Agreement may be suspended by the European Union in case of non-payment of the financial or operational contribution due by Serbia in accordance with paragraph 3 of point II of Annex I.

Suspension of the application of this Agreement shall be notified by the European Commission to Serbia by a formal letter of notification which shall take effect 15 days following the receipt of this notification by Serbia.

In case the application of this Agreement is suspended, legal entities established in Serbia shall not be eligible to participate in award procedures not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into with the legal entities established in Serbia before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The European Union shall immediately notify Serbia once the entire amount of the financial contribution due has been received by the European Union. The suspension shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of Serbia shall be again eligible in award procedures launched after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications has not expired.

6. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it. The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.
7. Where this Agreement ceases to apply provisionally in accordance with paragraph 4 of this Article or is terminated in accordance with paragraph 6 of this Article, the Parties agree that:
 - (a) projects, actions and in respect of which legal commitments have been entered into during the provisional application and/or after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;
 - (b) the annual financial contribution of the year N during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated shall be paid entirely in accordance with Article 3.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination or cessation

of provisional application of this Agreement.

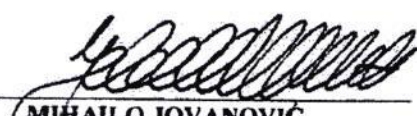
8. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.
9. The Annexes to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in English and Serbian. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Done at Brussels on 12 July 2023.

FOR THE REPUBLIC OF SERBIA

FOR THE EUROPEAN UNION

MIHAILO JOVANOVIĆ
Minister of Information and
Telecommunications

Thierry BRETON
Commissioner for Internal Market

ANNEX I: Rules governing the financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme (2021-2027)

ANNEX II: Non-exhaustive list of the equivalent programmes, projects, and actions of Serbia

ANNEX III: Sound Financial Management

ANNEX I

Rules governing the financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme (2021-2027)

I. Calculation of Serbia's financial contribution

1. The financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution and operation of the Digital Europe Programme.
2. The participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the initial operational contribution to be paid by Serbia for its participation in the Digital Europe Programme will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

The adjustment to the contribution key shall be:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

The coefficient used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0.5.

II. Payment of Serbia's financial contribution

1. The Commission shall communicate to Serbia, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year, the following information:
 - a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of Serbia, in Digital Europe Programme;
 - b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement;

On the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, at the latest in May of each financial year, a call for funds to Serbia corresponding to its contribution under this Agreement.

The call for funds shall provide for the payment of Serbia's contribution not later than 60 days after the call for funds is issued.

3. Serbia shall pay its financial contribution under this Agreement in accordance with point (II) of this Annex. In the absence of payment by Serbia by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

Any delay in the payment of the financial contribution shall give rise to the payment of default interest by Serbia on the outstanding amount from the due date.

The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of the Official Journal of the European Union, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by three and a half percentage points.

In case the delay in the payment of the contribution is such that it may significantly jeopardise the implementation and management of the Digital Europe Programme, participation of Serbia in the Digital Europe Programme will be suspended by the Commission following the absence of payment 20 working days after a formal letter of reminder, without prejudice to the Union's obligations according to grant agreements and/or contracts already concluded pertaining to the implementation of the indirect actions for which Serbia was selected.

ANNEX II

List of the equivalent programmes, projects, actions and activities of Serbia

The following non-exhaustive list shall be regarded as Serbian programmes, projects, actions and activities equivalent to Digital Europe Programme:

- Public calls for the allocation of funds for programs of public interest in the field of information society (implemented by non-governmental organizations) (Ministry of Information and Telecommunications);
- Program for Development of Projects in the Field of Artificial Intelligence (Science Fund of the Republic of Serbia);
- Program PRISMA (Science Fund of the Republic of Serbia);
- PRE-QUALIFICATIONS FOR IT FOR EMPLOYED AND UNEMPLOYED (Ministry of Labour, Employment, Veterans and Social Affairs and National Employment Service);
- Program Katapult - Acceleration program intended for startups (Republic of Serbia Innovation Fund);
- Technology Transfer Program (TT Program) / (Republic of Serbia Innovation Fund);
- Matching Grants Program for enterprises looking for significant financial resources for the commercialization of research and development. (Republic of Serbia Innovation Fund).

ANNEX III

Sound Financial Management

Section 1. Protection of financial interests and recovery

Article 1

Reviews and audits

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in Serbia and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.
2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person, or by the audited third party.
3. Serbia shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in Serbia and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.
4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 6(5), the cessation of provisional application or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 6(5), the cessation of provisional application or termination of this Agreement takes effect.

Article 2

Fight against irregularities, fraud and other criminal offences affecting the financial interests of the Union

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of Serbia. These investigations shall be carried out in accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.
2. The competent Serbian authorities shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.
3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia.
4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent Serbian authority designated by the Serbian government. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide assistance. To that end, the officials of the competent Serbian authorities may participate in the on-the-spot checks and inspections.
5. Upon request by Serbian authorities, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.
6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.
7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, Serbian authorities, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.
8. The European Commission or OLAF shall inform Serbian authorities of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as soon as possible to the competent Serbian authority any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.

9. Without prejudice to application of Serbian criminal law, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of Serbia participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and Serbian competent authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.

11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, Serbia shall designate a contact point.

12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and Serbian competent authorities shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.

13. Serbian authorities shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3

Recovery and enforcement

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Digital Europe Programme shall be enforceable in Serbia. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of Serbia. The government of Serbia shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4 of this Annex, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing and legal entities established in Serbia. Enforcement shall take place in accordance with Serbian law and rules of procedure.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions or projects shall be enforceable in Serbia in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph 1.

3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of Serbia shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4

Communication and exchange of information

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of Digital Europe Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027. садржан је у члану 99. тачка 4. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Споразумом о стабилизацији и придруживању, који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године, Република Србија је добила статус државе придружене Европској унији. У јануару 2014. године формално су започети преговори о чланству у Европској унији и Република Србија има статус кандидата за чланство у ЕУ. Поглавље у оквиру ког се преговарају питања из области информационог друштва је 10 - Информационо друштво и медији (Кластер 3 по ревидираној методологији о приступању).

Поред учешћа у преговорима о приступању, Република Србија је до сада закључила бројне међународне уговоре са Европском унијом и њеним државама чланицама. Република Србија је на основу Закона о ратификацији Оквирног споразума између Европске заједнице и Србије и Црне Горе о општим принципима учешћа Србије и Црне Горе у програмима Заједнице, са анексом „Службени лист СЦГ- Међународни уговори”, број 6/2005) позвана да учествује у програмима Европске уније, као што су ЕРАЗМУС+, Креативна Европа, Хоризонт и др. и током више од деценије правна и физичка лица остварују бесповратна средства за реализацију својих активности из ових фондова. У том смислу, прикључивање новом Програму ЕУ под називом Дигитална Европа представља проширење ове дугогодишње сарадње која би допринела развоју дигитализације у Србији путем додатних извора финансирања, а и реализацији активности у оквиру приступних преговора, посебно у Поглављу 10 - Информационо друштво и медији.

Имајући у виду Оквирни споразум између Европске заједнице и Републике Србије о општим принципима учешћа Републике Србије у програмима Заједнице (Закон о ратификацији Оквирног споразума између Европске заједнице и Србије и Црне Горе о општим принципима учешћа Србије и Црне Горе у програмима Заједнице, са анексом, „Службени лист СЦГ- Међународни уговори”, број 6/2005), који омогућава Европској комисији и надлежним органима Републике Србије да утврде посебне одредбе и услове, укључујући и финансијски допринос, у погледу учешћа у програмима ЕУ, као и да је програм Европске уније Дигитална Европа успостављен Уредбом (ЕУ) 2021/694 Европског парламента и Савета, поступајући у складу са одредбама Закона о закључивању и извршавању међународних уговора, а поводом иницијативе друге Стране, усаглашен је текст Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027 (у даљем тексту: Споразум).

Најважнији аспект Споразума јесте удруживање снага са међународним партнерима у решавању глобалних изазова у складу са планом деловања за људе, планету и просперитет, посебно истичући дигиталну трансформацију привреде и друштва. Области

споразума јесу обезбеђивање праведне дигиталне транзиције усредсређене на појединца у погледу развоја нових дигиталних технологија у привреди и друштву, уз настојање јачања јавне подршке, препознавање потребе за развојем напредних дигиталних вештина за рад и оптимално коришћење будућих дигиталних капацитета, као и вођство за дигиталне трансформације предузећа и јавних услуга у свим секторима привреде, омогућавање улоге за двоструке транзиције и дигитално руководство, дигиталних инфраструктура у областима рачунарства високих перформанси; вештачке интелигенције, *Cloud-Edge* рачунарства и простора података; и сајбер безбедности.

Државни интерес Републике Србије за приступање Споразуму између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027 је омогућавање правним субјектима Републике Србије учешћа у конкурсима за доделу бесповратних средстава у областима рачунарства високих перформанси, вештачке интелигенције, *Cloud-Edge* рачунарства и простора података. Правна и физичка лица са пребивалиштем, односно седиштем у Републици Србији ће бити у равноправном положају према буџету Европске уније за предметне области које се финансирају из средстава Програма Дигитална Европа са организацијама из земаља пуноправних чланица ЕУ, чиме ће се у великој мери побољшати услови за рад и развој у области дигитализације у Републици Србији. Уложена средства из буџета ће се кроз пројекте враћати у земљу. Како се пројекти додељују на компететивној основи, може се очекивати да, уз ангажовано и координисано учествовање у програму, прилив средстава буде већи од финансијског доприноса Републике Србије у буџету Европске уније.

Република Србија ће имати статус придружене земље Програму Дигитална Европа и правни субјекти Републике Србије имаће могућност учешћа у додели бесповратних средстава у следећим специфичним областима:

- 1) областима рачунарства високих перформанси (supercomputing),
- 2) вештачка интелигенција,
- 3) напредне дигиталне вештине,
- 4) развој/примена и најбоља употреба дигиталних капацитета и интероперабилности.

Одржавањем учешћа у Програму Дигитална Европа, Република Србија се приближава реализацији обавеза које чине саставни део преговора о приступању Европској унији у оквиру Поглавља 10- Информационо друштво и медији.

Примена споразума допринеће даљем развоју сектора информационо-комуникационих технологија у Србији, ИТ компанија различитих величина, а значајан је и за истраживаче, научнике и иноваторе, повећање стандарда и конкурентности домаће привреде и ИТ индустрије.

Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво Народне скупштине актом 14 Број: 337-1188/23-1 од 26. јуна 2023. године одобрио је привремену примену споразума.

На основу овлашћења које му је дала Влада Републике Србије министар др Михаило Јовановић потписао је Међународни споразум између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027 године.

У складу са наведеним, предлаже се ратификација Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027 године.

III. СТВАРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ МЕЂУНАРОДНОГ СПОРАЗУМА И СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење предметног акта у 2023. години потребна средства су у износу од 97.840.800,00 динара и обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину на разделу 38 – Министарство информисања и телекомуникација, програм 0703 – Телекомуникације и информационо друштво, функција 460 - Комуникације, програмска активност 0008 – Развој информационог друштва, економска класификација 462 - Дотације међународним организацијама.

Средства за реализацију предметног акта у 2024, 2025. и наредним годинама утврђеним Споразумом биће обезбеђена у оквиру лимита за министарство надлежно за информационо друштво и у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије.

IV. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ”

Потребно је да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори” имајући у виду да ступање на снагу овог закона представља предуслов за почетак примене Међународног споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Програм Дигитална Европа за период 2021-2027, односно остварења могућности да лица из Републике Србије могу да конкуришу и добијају средства у оквиру Програма „Дигитална Европа” у 2023. години.